

УДК 330.322.4

*Черепанова В.*

*к.е.н., професор кафедри економіки бізнесу  
і міжнародних економічних відносин,*

*Матросова В.*

*к.е.н., професор кафедри економіки бізнесу  
і міжнародних економічних відносин,*

*Перерва П.*

*д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу  
і міжнародних економічних відносин,*

*Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»,  
м. Харків*

## **МІЖНАРОДНІ ПЕРСПЕКТИВИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

Важливим стимулом для українських підприємств відносно виходу на нові зовнішні ринки є вільний рух капіталу через географічні кордони країн, після виходу на які цей капітал може принести більший прибуток, ніж при функціонуванні на внутрішньому ринку. Тобто, враховуючи посилення тенденцій міжнародного поділу праці, вихід національної компанії на зовнішній ринок може бути продиктований більшою вигідністю виробництва або продажу того чи іншого виду продукції в тій чи іншій зарубіжній країні. Внаслідок цього актуальною проблемою для компаній стає не тільки забезпечення поточного функціонування на внутрішньому ринку, а й безперервний розвиток, нарощування свого економічного та інтелектуального потенціалу для забезпечення передумов для економічного процвітання в майбутньому, яке значним чином може бути пов'язане з виходом на зовнішній ринок з метою охоплення певного сегменту споживачів зарубіжної країни, чий поточні потреби не задоволені або задоволені не в повному обсязі місцевими національними компаніями. Важливим чинником успішного здійснення цих процесів в нашій країні є формування, впровадження та використання міжнародних перспектив інвестиційної привабливості. Зауважимо, що цей процес має пряме та зворотне направлення: інвестиційна привабливість важлива і для зовнішніх і для внутрішніх інвесторів [1-5].

Вичерпання чинників екстенсивного економічного розвитку обумовлює постійне посилення уваги до пошуку нових факторів прискорення економічної динаміки, адекватних сучасному стану розвитку світової економіки. Відтак запровадження в Україні інвестиційно-інноваційної моделі економічного зростання з політичної мети перетворюється на об'єктивну необхідність, альтернативою якій є занепад національної економіки, втрата економічного, а, можливо, і національного суверенітету [2, 4].

Нині йдеться вже не про доцільність чи можливість створення системи підтримки технологічних змін на міжнародному ринку, а про концептуальні основи, критерії, інструменти й механізми економічної політики, яка в рамках

нинішніх фінансових, структурних та інституційних обмежень була б спроможною забезпечити зростання інвестицій у технологічні зміни та належну мотивацію інноваційного підприємництва на міжнародному ринку.

Найважливішими тенденціями, які визначають перспективи будь-якої економіки, стали гуманітарні фактори - гуманітарна складова економічної моделі. У світі відбувається не просто поступовий еволюційний перехід до нового економічного укладу, а глобальна неекономічна революція, зумовлена технологічними, фінансовими та екологічними змінами, переходом на новітні ринково ємні, високопродуктивні та гнучкі види виробництва, що свідчить про домінування у світі гуманітарної економіки. Визначальними векторами зростання гуманітарної економіки стали високоінтелектуальні галузі і новітні типи виробництва, що базуються на інтелекті як основному виробничому ресурсі новітнього технологічного укладу. Наприклад, уже зараз такі країни, як Норвегія, Канада, Німеччина, Ірландія та Австрія переорієнтували свою економіку на створення і використання сучасних знань, залучення інвестицій (в першу чергу іноземних), що більш ніж на 50 % забезпечує зростання національного багатства будь-якої країни. І в цьому плану на перше місце виходять показники інвестиційної привабливості підприємств реального сектору економіки, де і строюються всі ті товари, які визначають конкурентоспроможність нашої країни на світовому ринку [3].

Одним із важливих напрямів державної інвестиційної політики нашої країни на міжнародному ринку є підвищення інвестиційної привабливості підприємств, галузей та регіонів, а також проведення системних і комплексних заходів щодо стимулювання й залучення іноземного та вітчизняного капіталів. Проте, в умовах сьогодення інвестиційна привабливість регіонів, галузей та підприємств значно знизилась, причинно-наслідковим зв'язком даного процесу є вплив факторів фінансово-економічної кризи. В умовах фінансово-економічної кризи визначення інвестиційної привабливості підприємств є достатньо не простим завданням, оскільки на даний процес впливають змінні зовнішні фактори впливу, нестабільність економіки та високий ступінь ризикованості і непередбачуваності подій на міжнародному ринку.

Дослідження проблем інвестування та інвестиційної привабливості на протязі тривалого періоду часу перебуває в центрі уваги економічної науки, оскільки інвестиції формують самі глибинні основи господарської діяльності та визначають умови економічного розвитку кожної країни. Особливого значення дана проблема інвестиційної привабливості має у відношення до успіху вітчизняних промислових підприємств на міжнародному ринку, де в основному і формуються показники конкурентоспроможності як підприємств реального сектору економіки, так і всієї країни в цілому на міжнародному ринку.

В пропонованому дослідженні зроблено спробу узагальнити сучасне розуміння інвестиційної діяльності та інвестиційної привабливості, визначити, яку саме стратегічну місію має виконувати інвестиційний розвиток у перехідній економіці, охарактеризувати сучасне становище інвестиційного розвитку в Україні, передумови та перешкоди його радикальної активізації, запропонувати безпосередні важелі досягнення необхідного гатунку інвестиційного розвитку

на засадах визначенні та використанні показників інвестиційної привабливості підприємств та організацій реального сектору економіки [5]. Його мета – узагальнити досягнення світової та вітчизняної науки і практики в галузі створення, комерціалізації та споживання інновацій, допомогти студентам, аспірантам, молодим ученим, менеджерам усіх рівнів в освоєнні основ ринкового управління виробничими, інвестиційними та підприємницькими процесами в нашій країні та на міжнародному ринку.

У проведеному дослідженні здійснено теоретичне узагальнення і науково-практичне вирішення завдання, що полягає у поглибленні теоретичних засад та розробці практичних рекомендацій щодо формування стратегій щодо міжнародних перспектив інвестиційної привабливості українських підприємств в контексті їх виходу на світовий інвестиційний ринок. Отримані наукові результати можуть бути взяті до уваги українськими промисловими підприємствами при формуванні стратегій міжнародної інвестиційної політики при виході на світовий інвестиційний ринок, що сприятиме підвищенню їх конкурентоспроможності і створенню передумов для зміцнення експортного потенціалу і диверсифікації національного експорту на основі міжнародних перспектив інвестиційної привабливості.

#### Список використаних джерел:

1. Tkachova N., Kobieliava T., Pererva P. Formation of competitive advantages of machine-building enterprises on the basis of the benchmarking concept [Electronic resource]. *International Marketing and Management of Innovations: Global Sci. E-Journal*. Bielsko-Biala, 2021. № 6. 10 p. URL: [http://immi.ath.bielsko.pl/wp-content/uploads/IMMI\\_2021\\_07.pdf](http://immi.ath.bielsko.pl/wp-content/uploads/IMMI_2021_07.pdf)
2. Перерва П.Г., Маслак О.І., Кобелева Т.О., Кучинський В.А., Ілляшенко С.М. Аутсорсинг патентних, логістичних та інформаційних послуг як інструмент підвищення ефективності управління інтелектуальною власністю на промисловому підприємстві // *Вісник НТУ "ХП"*: зб. наук. пр. Екон.науки. Харків : НТУ "ХП", 2021. № 2. С. 21-26. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/55057>
3. Перерва, П., Маслак, О., Кобелева, Т., Кучинський, В., Ілляшенко, С. (2021). Ефективність інформаційних технологій в управлінні інтелектуальною власністю промислового підприємства. *Вісник НТУ "ХП" (економічні науки)*, (1), 53–58. <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2021.1.53>
4. Кобелева Т.О., Витвицька О.Д., Перерва П.Г., Ковальчук С.В. Стратегічне управління розвитком підприємства на засадах інтелектуальної власності // *Вісник НТУ "ХП" (економічні науки)* : зб. наук. пр. Харків: НТУ "ХП", 2022. № 1. С. 52-57. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/60492>
5. Перерва П.Г., Кобелева Т.О., Ткачова Н.П. Формування інноваційної та інвестиційної політики промислового підприємства на засадах збалансованої системи показників // *Вісник НТУ "ХП"*: зб. наук. пр. Темат. вип. : *Технічний прогрес та ефективність виробництва*. Харків: НТУ "ХП", 2015. № 59 (1168). С. 96-100. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/20638>